

Vlaams
Parlement

vergadering **C226**
zittingsjaar 2017-2018

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur,
Inburgering en Stedenbeleid

van 15 mei 2018

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Griet Coppé aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de organisatie van de elektronische stemprocedure bij de lokale en de provinciale verkiezingen van 14 oktober 2018 – 1898 (2017-2018)	3
VRAAG OM UITLEG van Willy Segers aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de controlefunctie van de gemeenteraad na wijziging van de regels over de beleids- en beheerscyclus (BBC) – 1851 (2017-2018)	7

VRAAG OM UITLEG van Griet Coppé aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de organisatie van de elektronische stemprocedure bij de lokale en de provinciale verkiezingen van 14 oktober 2018 – 1898 (2017-2018)

Voorzitter: mevrouw Mercedes Van Volcem

De voorzitter: Mevrouw Coppé heeft het woord.

Griet Coppé (CD&V): In zowat de helft van de Vlaamse gemeenten zal op 14 oktober 2018 elektronisch worden gestemd.

Elektronisch stemmen levert zeker een aantal onmiskenbare voordelen op. Een van de meest in het oog springende daarbij is dat in de betrokken gemeenten geen tientallen mensen opgeroepen dienen te worden om in de namiddag de telbureaus te bevolken. Iedereen die bij de organisatie van de verkiezingen betrokken is, weet immers dat het verre van een eenvoudige opdracht is om voldoende mensen te vinden om de stem- en telbureaus samen te stellen. Ook het feit dat de stembureaus waar elektronisch gestemd wordt twee uur langer openblijven dan de stembureaus waar met potlood en papier gestemd wordt, is zeker een voordeel.

Dit neemt evenwel niet weg dat er zich in die gemeenten waar reeds in 2012 digitaal gestemd werd ook een aantal moeilijkheden werden vastgesteld. Er werd een evaluatierapport opgesteld door het Agentschap Binnenlands Bestuur met betrekking tot de verkiezingen. In 2012 wees het agentschap op volgende elementen: het uitbrengen van teststemmen voor de aanvang van de stemming veroorzaakte in sommige stembureaus problemen omdat vergeten werd om de testmodus te verlaten waardoor echte kiezers teststemmen uitbrachten. Daardoor moesten alle stembiljetten na de stemming herscand worden. Sommige stembureaus slaagden er niet in op te starten waardoor op sommige plaatsen lange wachtrijen ontstonden. Sommige computers vielen tussentijds uit. Van de mogelijkheid om de stem ter controle te visualiseren met een handscanner werd nauwelijks gebruik gemaakt, maar niettemin leverde die handscanner wel veel technische problemen op.

Middels het decreet van 30 juni 2017 werden een aantal maatregelen doorgevoerd die een aantal problemen die zich in 2012 voordeden dienen te vermijden. Het gaat dan onder meer om de afschaffing van de handscanner en de afschaffing van de teststemmen. Tevens werd bepaald dat in elke gemeente waar digitaal gestemd wordt, een coördinator wordt aangesteld die een aantal taken op zich zal nemen ter ondersteuning van het digitaal stemmen. Niettegenstaande deze maatregelen blijft bij meerdere steden en gemeenten waar digitaal zal worden gestemd toch de vrees bestaan dat er zich opnieuw problemen zouden kunnen voordoen met de apparatuur.

Een ander aspect bij het digitaal stemmen dat voor verwarring bij de kiezers kan zorgen, is de voorstelling van de lijsten op het scherm. Artikel 16 van het Digitaal Kiesdecreet bepaalt dienaangaande niet alleen de volgorde waarin de verkiezingen voor de gemeenteraad en de provincieraad op de stemcomputer verschijnen, hetzelfde artikel bepaalt ook dat voor elke verkiezing eerst het volgnummer en de lijsten op het scherm verschijnen en pas nadat de kiezer een keuze voor een lijst gemaakt heeft of blanco heeft gestemd, verschijnt de lijst met de kandidaten. Dat maakt een groot verschil met het stemmen met potlood en papier en brengt bepaalde kiezers toch in verwarring. Artikel 10 van het Digitaal Kiesdecreet bepaalt weliswaar dat in elk stemlokaal alle kandidatenlijsten voor elk van de verkiezingen opgehangen worden en dat die lijsten ook opgehangen worden in

elk stemhokje wat meer duidelijkheid zou moeten verschaffen voor de kiezers, maar blijkbaar is dat een voorschrift dat in bepaalde stembureaus in het verleden al eens vergeten werd.

Minister, in welke mate hebt u voorzien in bijkomende opleidingen voor de voorzitters van de stembureaus waar elektronisch wordt gestemd zodat het digitaal stemmen zonder problemen zou kunnen verlopen?

Hebben de gemeenten waar digitaal gestemd wordt, inmiddels een coördinator aangesteld zoals bepaald in artikel 11, paragraaf 4, van het Digitaal Kiesdecreet?

Welke opleidingen worden gepland voor deze coördinator? Zijn die inmiddels gestart? Of worden er niet in specifieke opleidingen voorzien?

Om welke redenen precies moet bij het digitaal stemmen eerst een lijstkeuze worden gemaakt vooraleer men de individuele kandidaten op het scherm ziet verschijnen? Is het niet mogelijk om de kandidaten onmiddellijk op het scherm te tonen?

Hebt u weet van plaatsen waar de kandidatenlijsten niet opgehangen werden in de stemhokjes waar digitaal gestemd werd? In welke mate zult u de voorzitters van de digitale stembureaus wijzen op de bepalingen van artikel 10 van het Digitaal Kiesdecreet dienaangaande?

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Mevrouw Coppé, het Agentschap Binnenlands Bestuur zal in augustus en september 35 à 40 opleidingssessies organiseren voor het gemeentepersoneel, zodat zij op hun beurt de voorzitters en secretarissen van de digitale stembureaus kunnen opleiden. Er komt daarnaast ook een uitgebreide handleiding, een korte handleiding met tekeningen en weinig tekst en een animatiefilm. Dat kan handig zijn, om op beeld te zien hoe het moet. In dit kader is het ook relevant te wijzen op het feit dat er veel inspanningen zijn geleverd om het digitaal stemproces eenvoudiger en duidelijker te maken, zodat het risico op technische problemen of verkeerde handelingen beduidend kleiner is dan in 2012.

U hebt zelf een aantal problemen aangehaald, ik geef ook nog enkele voorbeelden. De procedure met de teststemmen is afgeschaft, gelet op het feit dat die in 2012 tot een aantal ernstige problemen heeft geleid.

Er komt een elektronisch gestuurde klep op alle stembussen om te vermijden dat niet-gescande stembiljetten in de stembus belanden. Als er problemen zouden zijn met die klep – wij verwachten van niet – kan die klep er worden afgehaald en kunnen de verrichtingen doorgaan. Ook de printer van de voorzitter is afgeschaft. De printer was een bron van problemen bij de opstart van een stembureau. Bovendien is het invullen van een papieren proces-verbaal eenvoudiger en sneller dan zoals de voorzitter het moest doen, namelijk printen, wat soms niet ging.

Hebben de gemeenten waar digitaal gestemd wordt inmiddels een coördinator aangesteld? Er is decretaal sprake van twee coördinatoren. Er is de coördinator die een brugfunctie vervult tussen het gemeentebestuur, het gemeentelijk hoofdbureau en het agentschap, en er is een coördinator voor de digitale stemming. Het eerste type coördinatoren is net aangesteld. Op dit moment bouwt het agentschap met deze personen een snel communicatiesysteem uit op basis van nieuwsbrieven en – we moeten meegaan met onze tijd – WhatsApp-zendlijsten. De aanstelling van de coördinatoren voor digitale stemming zal hier onmiddellijk op volgen.

In welke opleidingen wordt voorzien voor deze coördinator? De opleiding van de coördinator voor de digitale stemming is die zoals beschreven in het antwoord dat ik op uw tweede vraag heb gegeven.

Om welke redenen precies moet bij het digitaal stemmen eerst een lijstkeuze worden gemaakt vooraleer men de individuele kandidaten op het scherm ziet verschijnen? Uw vraag is eigenlijk of het niet mogelijk is om kandidaten onmiddellijk op het scherm te tonen. Het is technisch niet mogelijk om alle kandidaten te tonen samen met alle lijstnamen. Ik geef het voorbeeld van Antwerpen, een stad die ik redelijk goed ken. In 2012 waren daar 11 lijsten voor de gemeenteraadsverkiezingen en ongeveer 400 kandidaten. Antwerpen heeft 55 zetels, maar niet alle 11 lijsten waren volledig. De schermen van de stemcomputers hebben een diameter van 43 centimeter. Het is dus technisch onmogelijk om op dit scherm 11 lijsten en 400 namen leesbaar te tonen. Dat is absolute waanzin. Meer nog, zelfs in de hypothese dat het scherm voldoende groot zou zijn en een voldoende hoge resolutie zou hebben, moet dat technisch worden voorbereid. Bij een voldoende groot scherm denk ik al aan een groot scherm waar de voetbalwedstrijden op de markt kunnen worden bekeken. Ik denk dat het niet haalbaar en praktisch is om dat toe te passen in stembureaus.

De lijsten en kandidaten zijn pas gekend op 20 september. Daarna volgt nog een complexe procedure met veel veiligheidsaspecten om op tijd een pakket te maken voor elk van de 3400 digitale stembureaus met de USB-sticks en de veiligheidscodes. Er is vooraf onvoldoende tijd om voor elk van de 330 kieskringen een scherm lay-out te ontwerpen en te implementeren.

Heb ik weet van plaatsen waar de kandidatenlijsten niet opgehangen werden in de stemhokjes waar digitaal gestemd werd? In de onderrichtingen aan de gemeenten zal ik erop wijzen dat in elk stemlokaal en in elk stemhokje een afdruk van alle kandidatenlijsten moet worden opgehangen. Het is de verantwoordelijkheid van het gemeentebestuur de onderrichtingen correct toe te passen.

De voorzitter: Mevrouw Coppé heeft het woord.

Griet Coppé (CD&V): Minister, ik dank u voor uw antwoord.

Het positieve nieuws is dat er vanaf augustus opleidingen starten en dat de coördinatoren reeds zijn aangesteld. Er zullen twee soorten coördinatoren zijn om effectief te helpen indien er zich problemen zouden voordoen, dat is zeker positief.

U zegt dat het technisch onmogelijk is om de kandidaten te tonen. Voor Antwerpen begrijp ik dat, maar Antwerpen is niet de norm voor Vlaanderen. Er zijn ook kleinere gemeenten en kleinere steden. Er zijn ook schermen waarbij het wel mogelijk zou zijn.

Ik zal er me moeten bij neerleggen als het technisch niet mogelijk is, maar ik betreur het. Het is nog altijd zo dat er heel wat mensen digitaal analfabeet zijn – we moeten dat nu eenmaal onder ogen zien – en vooral mensen die niet wakker liggen van politiek – en ik mag daar geen veralgemeende uitspraak over doen – zijn vaak mensen die niet sterk zijn geschoold of kunnen worden bijgeschoold in het digitale proces. Ik blijft het wel moeilijk vinden.

Ik ben blij dat u zegt dat in elk stemhokje de papieren versie zal ophangen, niet alleen in elk stembureau, maar ook in elk stemhokje. Uw antwoord is belangrijk omdat u ook zegt dat het de verantwoordelijkheid van de gemeente zelf is. Het is dus de gemeente en niet de voorzitter van het stembureau die daar zorg voor moet dragen. Een ambtenaar van de stad moet dus zorgen dat elk stemhokje is uitgerust met een stemlijst.

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

Marius Meremans (N-VA): De stad Dendermonde, waar ik woon, telt 45.000 inwoners. Het is geen centrumstad. Op elke lijst staan 35 namen. Ik wil die wel

eens op een scherm zien. Mensen die, zoals u zegt, digitaal analfabeet zijn, zullen dan door het bos helemaal de bomen niet meer zien.

Wat wel zo is en wat men wel doet – en dat is de verantwoordelijkheid van de gemeente – is dat mensen, bijvoorbeeld de oudere generatie die misschien iets minder bevologen is met digitale communicatie – hoewel ik ook heel veel oudere mensen ken die veel beter op de hoogte zijn dan ikzelf – in een administratief centrum op een model kunnen komen oefenen. Het wordt gepromoot door het magazine van de stad Dendermonde en door allerlei media. Het is ook geen enkel probleem om een demomodel op te zetten in een dienstencentrum of waar dan ook. Gemeenten zijn creatief en hebben een taak om mensen wegwijs te maken. Het is dus de verantwoordelijkheid van de gemeenten om voldoende creativiteit en voldoende wil te hebben om die zaken aan te pakken.

De voorzitter: De heer Dochy heeft het woord.

Bart Dochy (CD&V): Minister, ik heb een dubbele vraag. Mijn eerste vraag gaat over de kostprijs. Collega Coppé verwijst terecht naar het feit dat het engageren van mensen om de stembureaus te bemannen, bij het stemmen op papier, maar ook de telbureaus, een hele opdracht is. Dat heeft een kostprijs. Ook de hardware en de software die een gemeente moet hebben voor het digitaal stemmen, heeft een kostprijs. Is er een vergelijking gemaakt? Is er ooit een berekening gemaakt van wat de kostprijs is voor stemmen op papier versus digitaal stemmen?

Ik neem ook aan dat de hardware en de software iedere verkiezing beter zullen worden en evolueren, wat aangeeft dat dit de toekomst is. Ooit is er de ambitie uitgesproken – ik weet niet of het door u was of door uw voorganger – om het digitaal stemmen over heel Vlaanderen uit te rollen. Vandaag is dat niet gebeurd, en dat zal zijn redenen wel hebben. Ik heb een heel hypothetische vraag: stel dat er in een gemeente slechte ervaringen zijn met digitaal stemmen, zou een gemeente er dan voor kunnen opteren om opnieuw op papier te stemmen?

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Mijnheer Dochy, wat uw hypothetische vraag betreft: 2012 was natuurlijk een jaar waar er nog veel moest worden afgetoetst. Er zijn wel een aantal probleempjes geweest, maar in 2014 was dat al heel wat minder. Het zou dus hypothetisch kunnen, maar ik ga ervan uit dat de verkiezingen van 14 oktober 2018 zeer ordentelijk zullen worden georganiseerd door het agentschap en door alle lokale besturen. Ook de software is mee geëvolueerd. We hebben ook een aantal investeringen gedaan. Ik kan u dus misschien na de verkiezingen antwoorden op uw hypothetische vraag.

Wat uw eerste vraag betreft over de vergelijking van de kostprijs tussen digitaal stemmen en op papier stemmen: wij hebben die cijfers. De administrateur-generaal, de heer Windey, zal die aan de commissiesecretaris bezorgen. Hij heeft ze nu ook niet bij, en ik ken ze ook niet uit mijn hoofd.

De voorzitter: Mevrouw Coppé heeft het woord.

Griet Coppé (CD&V): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ter aanvulling van collega Meremans, wil ik zeggen dat ik niet heb gewezen op de leeftijd. Ik ben zelf ook niet meer zo jong, het heeft niet altijd met de leeftijd te maken, zoals u zelf zei. Het zijn niet alleen die mensen die niet digitaal zijn geschoold, het blijft voor sommige mensen altijd moeilijk.

Waarom heb ik deze vraag gesteld? Omdat wij zowel in 2012 als in 2014 – en dan spreek ik over Roeselare – niet zo'n goede ervaring hebben gehad met het digitale stemmen. Er waren vooral softwareproblemen. Het was ook zo – daarom

heb ik het ook heel speciaal gevraagd – dat het stembiljet niet werd opgehangen in de stembokjes. Ik ben dus blij dat u zegt dat de gemeente zelf en niet de voorzitter van het bureau de toelating moet geven. Dat geeft dus verduidelijking bij uw antwoord.

Ik dank u voor uw antwoord en ik hoop dat, als de verkiezingen achter de rug zijn, blijkt dat de software effectief geëvolueerd is en dat de computers niet meer zijn uitgevallen, zoals dit is gebeurd in 2012 en 2014.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Willy Segers aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de controlefunctie van de gemeenteraad na wijziging van de regels over de beleids- en beheerscyclus (BBC) – 1851 (2017-2018)

Voorzitter: mevrouw Mercedes Van Volcem

De voorzitter: De heer Segers heeft het woord.

Willy Segers (N-VA): Voorzitter, minister, collega's, de Vlaamse Regering heeft op 30 maart 2018 het besluit over de beleids- en beheerscyclus (BBC) van de lokale besturen definitief goedgekeurd. Dat besluit, dat onder meer gebaseerd is op een bevraging van gemeenteraadsleden en financieel beheerders over hun ervaringen met de beleids- en beheerscyclus, vereenvoudigt de bestaande regels over deze cyclus.

De belangrijkste aanpassingen hebben betrekking op de inhoud en de presentatie van de beleidsrapporten – meerjarenplan, aanpassing van het meerjarenplan en jaarrekening –, het scheppen van een aantal bijkomende vrijheidsgraden voor de lokale besturen, het niveau van de machtigende kredieten en het opnemen van aanvullende indicatoren over het financieel evenwicht. Daarnaast worden een beperkt aantal technische bijstellingen gedaan aan de regels over de boekhouding.

In de media werd de afgelopen weken de indruk gewekt dat de nieuwe regelgeving de macht van het college van burgemeester en schepenen versterkt en dat de beslissings- en controlebevoegdheid van de gemeenteraad als democratisch verkozen orgaan wordt afgezwakt. Minister, bent u het eens met de stelling die in de media verspreid wordt dat de nieuwe regelgeving inzake beleids- en beheerscyclus de macht van het college van burgemeester en schepenen versterkt en de beslissings- en controlebevoegdheid van de gemeenteraad afzwakt?

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Collega Segers, neen, ik ben het er absoluut niet mee eens. Ik vond de teneur van de artikels die verschenen zijn in de paasvakantie een beetje jammer. Sommige mensen die toch ervaring hebben als burgemeester zeggen nu dat er 'een greep naar de macht' – het is misschien de verkeerde bewoording, maar goed – is en dat de burgemeesters alle macht in handen krijgen. Ik ben het er absoluut niet mee eens.

Bij de uitgebreide evaluatie van BBC in de loop van 2015 kwam onder andere naar voren dat de regels voor de 'machtiging van de kredieten door de raad aan het college' veel te complex waren. Zeker wat de investeringsbudgetten betreft, zijn die regels te streng. De machtiging van deze kredieten gebeurt per investeringsenveloppe. Het gebeurt evenwel vaak dat een bepaald onderdeel van een investeringsproject vertraging heeft. Dit betekent vandaag dat hiervoor steeds 'budgetwijzigingen' door de gemeenteraad moeten worden goedgekeurd. Dit is

veel te omslachtig en biedt in mijn ogen, in de ogen van de administratie en naar ik hoop ook in de ogen van velen hier aanwezig, weinig inhoudelijke meerwaarde.

De 'machtiging' van de exploitatiekredieten gebeurt per beleidsdomein, maar soms heeft dit perverse gevolgen. Om aan die machtiging per beleidsdomein te ontsnappen, gebeurt het dat bepaalde besturen veel minder beleidsdomeinen creëren dan een transparant budget eigenlijk vereist.

In BBC 20/20 dat veralgemeend van toepassing wordt vanaf het budgetjaar 2020 wordt het niveau van de machtigende kredieten verhoogd. Men geeft als gemeenteraad aan het college machtiging voor enerzijds 'het geheel van de exploitatiekredieten' en anderzijds 'het geheel van de investeringskredieten'.

Bij een snelle analyse van BBC 20/20 – zonder volledig op de hoogte te zijn van alle maatregelen die erin zitten maar ook alle maatregelen die naast BBC 20/20 zijn genomen – en wanneer men dit feit isoleert van de rest van de hervorming die we met het decreet Lokaal Bestuur en andere decreten hebben gedaan, zou men kunnen denken dat de macht van de gemeenteraad wordt afgezwakt ten voordele van de macht van het college en de burgemeester, die veel te makkelijk met kredieten zouden kunnen schuiven zonder machtiging van de gemeenteraad. Maar met die vlugge analyse zonder eigenlijke kennis van zaken ga ik absoluut niet akkoord.

Zoals gezegd betekent het huidige niveau van de 'machtigende kredieten' vaak administratieve overlast zonder echt beleidsmatige meerwaarde, ook voor de gemeenteraad. Maar bovendien, en belangrijker, worden met BBC 20/20 aan de gemeenteraad belangrijke extra instrumenten aangeboden opdat de raad zijn beleidsbepalende en controlerende functie beter dan vandaag zou kunnen uitoefenen. De taak van de kredietbewaking in de strikte betekenis is inderdaad een rol voor de beleidsuitvoering en het management, maar BBC 20/20 verplicht de colleges om minstens één keer per jaar, voor einde september, een opvolgingsrapportering aan de gemeenteraad te doen zowel over de uitvoering van het beleid als over de stand van de kredieten, en dit volgens vooraf gedefinieerde schema's. Dit zal de budgettaire en beleidsdiscussie in de gemeenteraad veel meer kunnen voeden dan een punctuele budgetaanpassing naar aanleiding van een verdragend investeringsproject zoals dit vandaag gebeurt.

Bovendien worden de schema's bij het meerjarenplan en bij de jaarrekening die aan de raad worden aangeboden, in BBC 20/20 veel duidelijker en helderder. De transparantie en informatiewaarde van die schema's stijgt substantieel. De 'gecoördineerde auto-financieringsmarge' wordt als verplichte indicator aan de raden meegegeven, wat de raadsleden meer dan vandaag een zicht biedt op de totale financiële situatie van de gemeente, en niet enkel van de gemeente, maar ook van het OCMW en de autonome gemeentebesturen.

Ten slotte moet men natuurlijk ook niet doen alsof de 'budgetherzieningen' het enige instrument zijn waarover raadsleden beschikken om de burgemeester en het college te controleren. Het zal heus niet zo zijn dat 'in den duik' het ene grote investeringsproject door het college wordt geschrapt ten voordele van een ander groot investeringsproject. Bestekken en gunningen van individuele investeringsprojecten komen individueel op de gemeenteraad die hierover de beslissingen neemt.

Ik kan besluiten dat de kritiek, geformuleerd door onder andere burgemeesters die al hebben aangegeven dit jaar niet meer te zullen kandideren als kandidaat-burgemeesters, dat de macht van de burgemeester en het college met BBC 20/20 zou stijgen ten nadele van de gemeenteraad, onterecht is. Het tegendeel is waar: een goed raadslid zal met de hervormingen van BBC 20/20 zijn of haar beleidsbepalende en controlerende rol beter kunnen vervullen dat met het huidige BBC. Daar ben ik absoluut van overtuigd.

We moeten dit zien met alle andere hervormingen die we hebben gedaan, waarbij we ook meer macht hebben gegeven aan de gemeenteraad. Ik betreur dus de teneur van de artikels die zijn verschenen, maar ik hoop hier toch wel enige helderheid te hebben gebracht over hoe het eigenlijk in elkaar steekt.

De voorzitter: De heer Segers heeft het woord.

Willy Segers (N-VA): Minister, het verbaast me uiteraard niet dat u het inderdaad niet eens bent met die stelling. Net voor het paasreces en tijdens het paasreces waren er toch heel wat artikels en meningen van toonaangevende beleidsvoerders die toch wel eerder die richting uitgingen.

Aan de andere kant, ik heb wat navraag gedaan bij collega's in de buurgemeenten en ik kan u meegeven dat de nieuwe regelgeving daar echt beschouwd wordt als een meerwaarde voor de toekomst. Eén, de BBC- regeling wordt aangepast op basis van de eerste ervaringen na x aantal jaren. Twee, er wordt aan de transparantie gewerkt zodat het ook voor – vergeef me de term – 'eenvoudige raadsleden' zoals ze zichzelf vaak noemen, die een stapel papier moeten verslinden om op de gemeenteraad te kunnen volgen, werkbaar wordt. Dit zal allemaal wegvallen. Dit zal volgens mij de discussie met de schepenen en burgemeester makkelijker maken, en dat hoor ik ook van collega's. Het zal aan elk gemeentebestuur zijn om zijn mensen daarvoor te motiveren.

Met die nieuwe instrumenten zal die verhouding of balans weer in evenwicht komen. Het democratisch toezicht van een gemeenteraadslid op het college was aan het overhellen. Het zal inderdaad ook van de motiveringskracht van de lokale besturen afhangen. De lokale gemeenteraadsliden kunnen meer dan in het verleden, meer dan de voorbije zes jaar, hun taak verrichten en het democratisch toezicht uitoefenen.

De voorzitter: De heer Doomst heeft het woord.

Michel Doomst (CD&V): Ik vind het ook wat vergezocht dat men zegt dat de gemeenteraad nu buitenspel staat. Zelfs mochten we er een videoref bij halen die bepaalde ploegen gemakkelijker kampioen laat worden dan andere, dan zou dat duidelijk nog niet het geval zijn. Deze maatregel probeert net te focussen op de acties en de actieplannen die het voorwerp moeten uitmaken van een debat op een gemeenteraad.

De gemeenteraad beslist zelf over de manier en de frequentie van rapporteren. De tekst zegt 'minstens éénmaal per jaar'. Er zijn veel dingen in het leven die we zelf kunnen beslissen. Ook zo de frequentie van rapportage.

Het instrument is er, misschien is het wel nodig dat we nog beter aan gemeentebesturen uitleggen hoe ze ermee kunnen omgaan. De manier waarop men het benut, moeten we op een overtuigende manier overbrengen.

Minister Liesbeth Homans: Er zijn net in alle provincies informatiesessies geweest om de betrokkenen beter te informeren over de BBC 2020. Ik neem aan dat dat volstaat. Mochten er nog bijkomende vragen zijn, dan zijn de administratie en het agentschap uiteraard altijd bereid om bijkomende informatiesessies te organiseren.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.